

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Turjaški trg št. 3. Urejuje Viljem Rohrman.

Vsečina :

Kmetijska razstava. — Izkušnje z umetnimi gnojili. — Mlekarska razstava v Ljubljani. — Živinoreja v radovljiškem okraju. — Simodolska goved v Prekmurju. — Državna podkovska šola. — Semenogojski tečaj v Beltincih. — Poročilo o tečajih za brezalkoholno uporabo grozdja in sadja. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Kmetijske novice. — Gospodarske stvari. — Družbene vesti. — Književnost. — Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Ljubljanski velesejm.

Kmetijska razstava

od 4.-13. septembra 1926.

I. Strokovno poučni oddelek

obsega vse stroke kmetijstva: poljedelstvo, travništvo, planšarstvo, živinorejo, podkovstvo, mlekarkstvo, sirarstvo, vinarstvo, kletarstvo, sadjarstvo, čebelarstvo, agrarne operacije in melioracije, kmetijsko stavbnništvo in kmetijsko književnost.

II. Mlekarstvo,

Mlekarski izdelki, surovo maslo in sir. Mlekarsko orodje in stroji.

III. Kmetijski stroji in kmetijsko orodje.

IV. Buteljska vina

iz slovečih slovenskih gor.

Dne 5. septembra 1926:

Razstava plemenskih konj.

Žrebci, kobile z žrebeti in zaskočene kobile, 2 in 3 letne žrebice.

Za najboljše predmete in živali so določene številne denarne nagrade, diplome in priznanja.

50% popust na železnici. Permanentna legitimacija stane 30 Din. Vstopnica za enkratni obisk stane 10 Din. Legitimacije in vstopnice veljajo za vse razstave, za kmetijsko in za vse druge.

Priglasje za udeležbo razstavljalcev sprejema uprava velesejma do 20. avg. 1926.

Izkušnje z umetnimi gnojili.

Veliko se danes piše in govori o rabi in veliki važnosti umetnih gnojil za napredek našega kmetijstva. Marsikdo je že rabil umetna gnojila pri tej ali drugi kulturni rastlini. Nekateri so imeli dobre uspehe, drugi slabše, nekateri tudi popolnoma nikakih. Ti zadnji so takoj pogodili, da so umetna gnojila za nič. Krivda leži pa večji del na nas samih, ker poznamo premalo svojo zemljo in življenske potrebe naših rastlin.

Pečam se od mladih nog s kmetijstvom ter sem prijatelj umetnega gnojenja. Tekom let sem preskusil že vsa gnojila, kolikor jih dosedaj poznamo. Tekom petnajstletnih poskusenj sem prišel do prepričanja, da so uspehi z umetnimi gnojili odvisni od treh naravnih pogojev, pa naj so to težko ali lahko raztopna gnojila, ali fosfatna ali kalijeva ali pa dušičnata gnojila.

Ti pogoji so: **zadostna vlaga, toplota in črna prst** (humus). Posamezne poskuse oziroma uspehe sem že svoječasno objavil, danes mi je v splošnem sledeče podati:

1. Gnojil sem l. 1924. meseca februarja eno parcelo s kostnim superfosfatom, 400 kg na ha, in s 150 kg kalijeve soli; marca sem dodal še gnojnico. Uspeh je bil lansko leto izborn po nekaterih delih parcele z dobro, rahlo, črno, prodirno prstjo, dočim je bil uspeh na težki, neprodni, glinasti zemlji podobnej ničli, to pa vsled preobilne moče, ki je bila v lanski prvi polovici poletja. A letos je bil pa pridelek na glinasti zemlji enak lanskemu na dobri črni zemlji.

2. Poskušal sem razna fosforova gnojila v zvezi s kalijevimi in dušičnatimi gnojili na surovi glinasti zemlji in na lahki puhlici; končnih uspehov nočem navajati, ker ni bilo nobenih, dokler sem gnojil samo z umetnimi gnojili. Iskal sem vzrok in ga tudi našel. Pognojil sem dotično zemljo potem z dobro predelanim kompostom. Čez par let sem zopet poskusil z umetnimi gnojili in takrat z uspehom, tako ugodnim kakor na najboljši črnici. Iz tega sledi, da moramo na surovi in pusti zemlji najprej črno prst narediti, šele potem lahko rabimo z uspehom umetna gnojila.

3. Ravnotako važni in potrebni so poskusi glede fosfatnih gnojil na raznih zemljah, ali naj vzamemo namreč lahkoraztopna ali težkoraztopna fosfatna gnojila. Imamo sicer že preskušene recepte, ali vendar je domač poskus največ vreden.

Ker pa začne skoraj vsak kmetovalec rabiti umetna gnojila na najslabšem delu travnika, njive ali vinograda in pri tem nima uspeha kakor ga je pričakoval, ga pa to tako opoši, da ne mara nič več slišati o umetnih gnojilih, češ, to je sama goljufija.

Dragi stanovski tovariš, poskusi prav in se sam prepričaj! Morda pa si sam kaj zakrivil. Previdnost je mati varčnosti. Ponavljam še enkrat, kakor mora vsak obrtnik poznati svoje stroje in surovine, **ravno tako mora tudi vsak kmetovalec poznati svojo zemljo in njene sestavine**, drugače ga bo lahko goljufala kot pretkani goljuf preprostega človeka, posebno pa tistega, ki hoče na surovi in slabi zemlji rabiti umetna gnojila in doseči bogate uspehe.

Franc Vide, Žvabovo.

Mlekarska razstava v Ljubljani.

Anton Pevc.

III. Presno maslo.

Bistvena razlika med mlekarskim in kmečkim presnim maslom je, da je prvo pravilno delano iz pasterizirane (na 65—90° C segrete) in drugo iz surove smetane. Mlekarsivo kot obrt ali industrija mora zasledovati v prvi vrsti **trpežnost** in šele v drugi vrsti aromatičnost svojih proizvodov. Kot najaromatičnejše slovi na angleških trgih **kmečko presno maslo** iz Isigny v Franciji; svetovni sloves pres. masla iz danskih mlekarn slovi na njegovi trpežnosti, v aromatičnosti zaostaja za Isignyskim. Gotove plesnobne glive v slednjem pospešujejo aromo na rovaš razkrajanja maslene tolsče, trpežnost Isignyskega pres. masla je zato majhna. S pasterizacijo uničujemo plesnobne in druge trpežnosti masla ali celo zdravju škodljive glive.

Presno maslo iz **sladke** pasterizirane smetane se izdeluje le na izrecno zahtevo odjemalca; njegova trpežnost je majhna, že 4. ali 5. dan po izdelavi začenja dobivati „star“ okus, ki je začetek žaltavenja, — vzrokov je preveč za kratko razpravo. Pasterizirano smetano moramo v normalnih razmerah vsekdar umetno okisati s čistim nasadom mlečnokislinskih bakterijev (kulture streptokokov), s čimer moremo trpežnost pres. masla zvišati na več mesecev, v ledeno mrzlih, primerno suhih shrambah celo na leto dni. Po kislini tako okisane pasterizirane smetane razločujemo danes na evropskih trgih 2 vrsti presnega masla, in sicer:

1. **Pariško maslo**, po okusu povsem sladko, po možnosti čim bolj aromatično. Smetane ne smemo pasterizirati pri toploti nad 73° C, da se ne pojavi v nji „kuhani“ okus ozir. „okus po kuhi“. Kisa se praviloma pri toplotah pod 12° C in doba zorenja (kisanja) nima presegati normalno 12 ur. Odstotna množina pridanega okisevalca se urejuje tako, da kislina zrele smetane ne presega v svoji tolsči prosti tekočini 18° po Soxhlet Henkelu, če je presno maslo določeno za vskladiščenje in da izkazuje v svoji tolsči prosti tekočini (po domače v pinjencu) 22—27° po S.-H., če se bo maslo porabilo v 2.—5. tednih po izdelavi. Po tem pravilu sme imeti smetana s 30% tolsče največ 12° S.-H., odnosno 16—18° S.-H., mora biti torej po okusu skoraj še popolnoma sladka, čeprav smo ji morebiti dodali 10% okisevalca. Kisline tolsče proste smetanine tekočine praktik najenostavneje ugotavlja z določanjem kisline v pinjencu; običajno pa se preračuna po ugotovitvi kisline v smetani. Izberi kulturo čim bolj aromatičnih mlečnokislinskih vrst bakterijev!

2. **Čajno maslo**; okus je manj sladek, toda nikdar kisel; aromatičnost je cenjena, toda ne predpisana. Pasterizovalna toplota smetane sme presegati celo 90° C. Zorenje traja 16—20 ur pri toploti 12—18° C. Zrela smetana mora biti gosta in mora imeti 24—36° kisline po S.-H. Pri uporabi manj aromatičnih vrst bakterijev za kisanje je sveže presno maslo največkrat finejše od pariškega po aromi in okusu, toda vsekdar manj trpežno pri večmesečnem vskladiščenju.

Aromatičnost in tudi trpežnost presnega masla je odvisna od aromatičnosti krme, od snage pri do-

bavi mleka in od umnosti maslarja, ako se spaja s predpisom tehnike ustrezajočo uredbo maslarnice. Pres. maslo je zelo trpežen proizvod ob ugodnih izdelovalnih in hranitvenih pogojih; izgub v našem maslarstvu je kriva le zaostalost ali boljše rečeno polovičarstvo v mlekarški praksi odločujočih činiteljev. — Američani poznajo do 11 mesecev staro, takozvano „zrelo“ presno maslo. Pri umetnem kisanju ne prezri nikdar aromatičnosti okisevalca (kulture); v svoji praksi sem iz Danske dobil res aromatično kulturo edino k sklepu tečaja, odnosno k razstavi l. 1912. na Dež. mlekarški šoli na Vrhniki, čeprav sem ves čas tečaja masl. kulture od enoiniste danske tvrdke dobival. Trenutno morem zato za aromatičnost priporočati edino švicarske masl. kulture od tvrdke J. Spohr, Lugano (v zalogi pri Združenih mlekarstvih d. d. v Ljubljani); tudi meni dosedaj znane iz Nemčije so vse brez izrazite arome. Glede drugih izdelovalnih predpisov glej knjigo „Pevce, Mlekarstvo s črticami o živinoreji“.

Naša trgovina se bo morala privaditi, da iz mlekarne v velikih kosih prevzeto presno maslo sama oblikuje v željene manjše kose, osobito kadar je promet bolj medel. Tudi v najčistejšem zraku ni mogoče ohraniti zraku dostopnih površin kosov pres. masla pred kvarjenjem; notranjost kosa pa je pri tem še popolnoma sveža kakor prvi dan po izdelavi. Z mlekarškimi razstavami se skuša vplivati vzgojevalno ne le na kmeta in maslarje, marveč tudi na trgovce in konsumenta.

Živinoreja v radovljiskem okraju.

(Okr. ekonom Sustič.)

Najprej moram pripomniti, da se v tem članku nanaša marsikaj tudi na razmere živinoreje po drugih krajih.

Ako naj se gorenjska govedoreja razmahne in povzdigne, potem je treba čisto druge, **temeljitejše oskrbe travnikov** po dolinah, kakor je današnja, in **temeljitega preokreta v planinarstvu**.

Gorenjski kmet mora posvečati vse svoje sile povzdigi živinoreje. Šele v drugi vrsti, a z nič manjšo vnemo se mora zavzeti za napredek poljedelstva in sadjarstva. Početkom leta 1925. je bilo n. pr. v radovljiskem okraju okrog 12.000 glav goveje živine in 6000 ovac. Te številke nikakor niso nizke, toda pri naravnem bogastvu planin in ob izboljšanju vseh ostalih predpogojev, bi zamogel ta okraj rediti najmanj 25—30% več živine.

Pri živinoreji naletimo na mnogo nedostatkov, a najglavnejši so sledeči:

1. Nezadostno število plemenskih bikov;
 2. povečini slabi, neodbrani, slabo odgojeni in slabo držani biki;
 3. povečini bolj slabe, neodbrane, slabo odgojene in oskrbovane krave;
 4. v vseh ozirih zanemarjeno travništvo, osobito pa planinsko pašništvo (glej „Kmetovalca“ št. 20. iz leta 1923.);
 5. slabi hlevi, jame in gnojišča;
 6. splošno pomanjkanje paš.
- Odpomoč tem nedostatom bi bila mogoča:
1. Z gmotno podprtim delovanjem okrajnih živinorejskih odborov. Ti bi morali stalno najmanj

10 let priskrbovati in vzdrževati zadostno število skrbno odbranih plemenskih bikov in merjascev v vsem radovljiskem okraju. Omogočiti bi se morala govedorejska in svinjerejska središča, kjer bi se izvajala tudi mlečna kontrola in vodilo rodovnik za plemenske živali. S tem bi se še najlažje pripravljala tla za živinorejske zadruge. Radovljiski in kranjskogorski živinorejski odbor sta s svojim dosedanjim delom dokazala, da bi bila ob zadostnih gmotnih sredstvih kos tej važni nalogi (glej „Kmetovalca“ št. 12., 13., in 14. iz l. 1924.).

2. S prirejanjem rednih razstav krav in telic, združenih s premovanjem najboljših plemenskih živali. Te razstave se naj bi vršile glede na radovljiski okraj enkrat na leto, in sicer na treh mestih, v Lescah, Boh. Bistrici in v Kranjski gori.

3. S prirejanjem vsakoletnih razstav sira iz vseh sirarn okraja, združenih s premovanjem.

4. Z vztrajnim izboljševanjem planinskih pašnikov po posameznih srenjah.

5. Z oživiljenim delovanjem obstoječih živinorejskih združenj.

6. S prirejanjem poizkusov, za povečanje pridelka krme po dolinah na pripravnih kmetijah in po krajih, kjer ni strniščne setve. Ti poizkusi bi se morali vršiti pod nadzorstvom strokovnjakov.

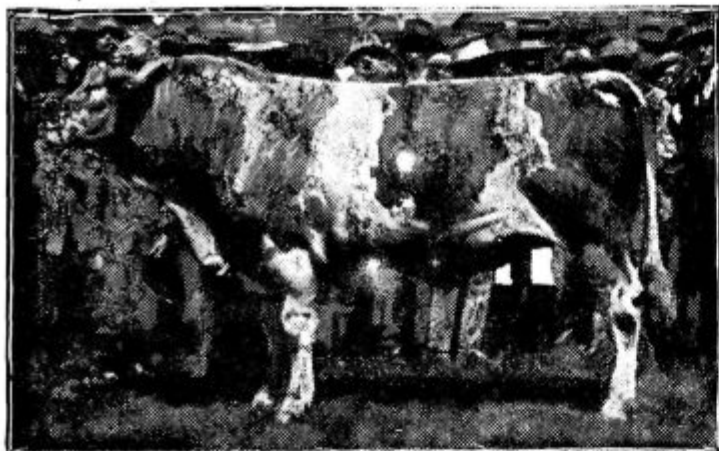
7. Z intenzivnejšim gnojenjem travnikov in pašnikov s humoznimi in umetnimi gnojili na podlagi uspešnih poizkusov.

8. Z razširjenjem gozdne paše na svetu Kranjskega verskega zaklada, v kolikor bi to razširjenje ne bilo v bistveno škodo gozdnemu obratu. One gozdne parcele, ki so za pašo popolnoma primerne in ki leže v višjih planinskih legah ter so za gozdni obrat z ozirom na rentabilnost gozda minimalne vrednosti, oziroma kjer bi bilo izkoriščanje za pašo dognano bolj dobičkanosno kakor za gozd — se naj izpremene v stalne paše. Umljivo je, da bi se v teh primerih ne smelo povsod goličiti gozda že z ozirom na varstvo strmih tal.

Simodolska goved v Prekmurju.

Simodolska živina spada med najbolj sloveče goveje pasme. Odlikuje se po svoji lepoti in donosnosti, pa svoji različnosti in velikosti in po svoji vsestranski porabnosti. Vse to pa seveda v razmerah, ki ji prija. Nastala je ta pasma pod najugodnejšimi pogoji za živinorejo v Švici. Danes jo najdemo skoraj po vseh delih sveta, kamor so jo za drage denarje vpeljali njeni ljubitelji.

Tudi pri nas jo imamo, največ v Prekmurju. Uspehi z njeno rejo so pa taki, kakršne moremo zahtevati v naših nedostatih razmerah. Marsikje se pozna ta pasma le še po barvi, kajti životne oblike in njene druge lastnosti so se močno obrnile po naših razmerah, po naši hlevski reji in njenih posledicah. Še najbolj je ohranjena ta pasma v Prekmurju, kjer kaže tudi nadalje pri njej ostati in jo izboljšavati z dobro domačo rejo in s skrbnim odbiranjem plemenskih živali, zlasti bikov, deloma pa tudi z vpeljevanjem čistokrvnih plemenjakov iz Švice in drugih krajev, da se kri nanovo osveži in zabrani pogubna krvna sorodnost.

Pod. 32. rlemenjak simodotske pasme, odlikovan na razstavi v Turnišču z denarno premijo, z diplomom ministrstva in priznanico vel. župana mariborske oblasti.

Zadnja živinorejska razstava v Prekmurju, ki se je priredila v Turnišču, je pokazala, da se dobe v tem kraju tudi prav lepe in dobre živali. Pod. 32. nam kaže plemenjaka, čegar lastnik je Peter Solar v Nedeljici, ki je prejel za uspešno rejo poleg denarne nagrade tudi diplomu kmetijskega ministrstva in razentega še priznanico velikega župana mariborske oblasti.

Državna podkovska šola.

K obče koristnim in splošno potrebnim zavodom moramo šteti tudi državno podkovsko šolo. Od uspeha v teoretičnem znanju in praktičnem izvežbanju podkovskih pomočnikov, bodočih mojstrov, je zelo odvisno zdravje konjskih nog in kopit in posredno tudi zadovoljnost lastnikov konj.

Star pregovor pravi: „Konj ima samo eno nogo.“ Če je ta pokvarjena, je konj neporabljiv. Kaj to pomeni za ljudi, ki s konji delajo in kruh služijo, ni treba posebej poudarjati.

Vstop v podkovsko šolo imajo predvsem kovaški pomočniki, ki so že najmanj dve leti delali pri podkovskih mojstrih in ki so v podkovskem delu, četudi ne popolnoma, pa vsaj že toliko izvežbani, da je mogoče z njimi vzdrževati za šolski pouk potreben obrat. Konja dobro podkovati ni navadno rokodelstvo, temveč večšina, pri kateri mora kovač posamezne dele kopita, ki so zapleteno sestavljeni in tudi njih življenska opravila natančno poznati, pa tudi dobro presoditi stojo in hojo konja, da ne trpita žival in lastnik zaradi napačnega podkovanja.

Tečaj traja šest mesecev. Ta doba je neobhodno potrebna, ker pri tem pouku ne gre samo za to, da se učencem predava in delo pokaže, temveč za to, da učenci pod nadzorstvom učitelja več mesecev delajo in da si to, česar jim na razumnosti in sposobnosti primanjkuje, s pridnostjo in vajo pri delu prisvoje.

Nekateri učenci vložijo pri vstopu v tečaj ali kmalu potem prošnjo na ministrstvo poljedelstva i voda za skrajšanje učne dobe, ali pa vložijo take prošnje županstva, večinoma s tem razlogom, da jih občine nujno potrebujejo. To pa ni v korist ne učenca, še manj pa v korist dotične občine, ker učenec, ki ni bil deležen popolnega pouka in ki si ni pridobil

temeljite izvežbanosti v podkovstvu, ostane — če se mu skrajša učna doba na 3 mesece ali še manj — običajno ravno tak površnež kakor je bil prej. Izkušnje nas uče, da 50% takih kovačev nikdar ne misli, kaj da dela, temveč izvršuje svoje delo po rokodelsko in premalo premišljeno in zato površno, v škodo kopit in lastnikov konj. Pa ne samo to! Skrajšanje učne dobe tudi zelo kvarno vpliva na one učence, ki za skrajšanje niso prosili, ker se čutijo vkljub svoji pridnosti zapostavljene.

Res je težko pri današnji draginji izhajati s temi skromnimi sredstvi, ki jih imajo kovaški pomočniki. To pa ne sme biti vzrok za skrajšanje učne dobe, ker se s takim skrajšanjem zmanjšuje praktična sposobnost podkovskih kovačev in šola ne more dosegati v zadostni meri svojega namena.

V interesu podeželske konjereje je, da občine ne pošiljajo prošenj za skrajšanje učne dobe. Če hočejo imeti res dobre podkovske kovače, naj jih podpirajo, in naj določajo tudi primerne premije, ki naj se razdeljujejo o priliki konjskih premovanj tistim kovačem, ki jih v resnici zaslužijo.

Žalibog je dandanes še dosti takih kovačev (zlasti onih, ki so bili pred svetovno vojno pripuščeni k enodnevnim skušnjam), ki delajo tako slabo in površno, da bi se jim ne zgodila nikaka krivica, če bi se jim kovanje konj sploh odvzelo in prepovedalo. Dobro izšolani in izvežbani kovači so v prid deželi in vojski, ki jih v vojnem času nujno potrebuje.

Mihael Knaftič,

živinozdravnik in učitelj podkovstva.

Semenogojški tečaj v Beltincih.

Da se vpeljejo sreski ekonomski v praktično odbiranje posevov in rastlin zunaj na polju v svrhu pridelovanja semena, je priredilo vel. županstvo mariborske oblasti pod vodstvom oblastnega kmet. ref. inž. Zidanška dne 16. junija t. l. enodnevni tečaj na semenogojški postaji v Beltincih. Tečaja se je udeležilo 18 kmetijskih strokovnjakov; predvsem vsi sreski ekonomski mariborske oblasti, nadalje g. direktor Žmavc in prof. Sadar s srednje vinarske in sadjarske šole v Mariboru in g. ravnatelj kmet. šole v St. Jurju, inž. Petkovšek. Tečaj je otvoril g. svetnik Zidanšek v prostrani graščinski žitnici s pozdravom vseh udeležencev. Nato je podal glavne smernice o uporabi letošnjih proračunskih kreditov za sreske ekonomski, ki morajo navzlic temu, da so majhni, roditi obilo dobrega dela in uspeha, če so združeni z dobrimi nauki in navodili. Vodja semenogojške postaje inž. Mikuž, je potem v daljših izvajanjih in z demonstriranjem razkazoval, kako je treba odbirati in vzgajati dobre rastline in poseve za seme. Od prvovrstnega semena ne zahtevamo samo, da je čisto, kaljivo, zdravo, ne prestaro, da so rastline, ki iz njega klijajo odporne proti boleznim in poleganju, temveč mora imeti še celo vrsto dednih nagnjenj in ono neizrabljivo silo v sebi, katera zamoreta ta nagnjenja spraviti do učinka in veljavo. Dobro seme mora rediti poseve za izenačeno in krepko rastjo, ki dajejo tudi v ne-normalnih letih povprečno količino normalnih pridelkov. Kakor je pri živini glavna stvar izbira dobre plemenske živine, tako se tudi rastlinogojstvo poslužuje tega načina za pridelovanje zboljšanega semena. Semenogojstvo pa razločuje več načinov odbire. Vse pa zasledujejo eninisti cilj, da se mora iz ocene in presoje poseva zunaj na polju in iz ocene semena

v žitnici ugotoviti vzgojno vrednost semenskega materiala. Na semenogojnem polju pristave Nemščak pri Beltincih so se po končanem predavanju prepričali udeleženci tečaja do kake stopnje, do kakih gospodarskih vrednot se lahko vzgojijo naše kulturne rastline. Nad 600 parcel in parcelic je kazalo izletnikom razne vzgojne vrste ali linije domače pšenice in domačega ovsa, ki so se druga od druge razlikovale v izmenah (varijacijah). Med temi domačimi vrstami (linijami) pa so bile posejane tuje vrste kulturnih rastlin, ki so že z daleka kazale svoj tuji izvor. Smelo lahko trdimo, da nam je semenogojno polje v resnici nudilo pestro sliko, kjer tekmuje nad sto in sto rastlinskih bitij (individuev) in na desetine tujih vrst za prvenstvo gospodarskih prednosti. Uspeh štiriletnega delovanja semenogojne postaje leži na dlani. Med pregledovanjem poedinih posevov smo našli vzgojne vrste, ki morajo dati najmanj 20% več pridelka, kakor nevzgojene vrste po sosednjih njivah in poljih. Zapuščajoč semenogojno polje naše domače edine postaje, smo bili vsi edini v tem, da smo dosedaj še veliko premalo delali na tem polju, na polju vzgajanja semen. Dejstvo je, da zamore le dobro semensko blago z lastnostmi, ki se trajno podedujejo, dajati dobre poseve in obilne žetve. Potoma smo si ogledali na veleposestvu v Beltincih še moderno vzrejevališče jorkširskih svinj in plemenito postajo originalnih žrebcev belgijske pasme. Po teh ogledih je uprava veleposestva povabila udeležence tečaja na malo zakusko, ob kateri priliki je izrekel obl. kmet. referent inž. Zidanšek vodji semenogojne postaje inž. Mikužu odkrito priznanje in iskreno zahvalo za njegovo plodonosno delovanje na polju semenogojstva ter obenem pozival vse udeležence, da naj se ravna po pridobivanju semen po navodilih, ki so jih slišali, da se zaneša na ta način ta veda v vse kmetijske sloje. Želimo tečaju, ki ga je omogočilo kmetijsko ministrstvo, mnogo trajnega uspeha!

Poročilo o tečajih za brezalkoholno uporabo grozdja in sadja.

O priliki letošnjega velesejma je priredila „Brezalkoholna produkcija“ v Ljubljani dva tečaja za brezalkoholno uporabo grozdja in sadja ter o konzerviranju sploh. Prvi je trajal od 1. do 3., drugi pa od 4. do 6. julija t. l. Oba tečaja sta bila prav dobro obiskana. Med udeleženci so bili med drugimi tudi sledeči gg.: Boško Boškovič in Pavle Petkovič, referenta v ministrstvu za kmet. ter zastopnika „Srbskega poljoprivrednega društva v Belgradu“, višji sadjarski nadzornik v p. in urednik „Sadjarja in Vrtnarja“ M. Humek, višji kletarski nadzornik v p. l. Gombač, prof. na drž. srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru Josip Priol, okrajni ekonomist Franjo Kafol iz Novega mesta, Josip Zupanc iz Ptuja, Vekoslav Štampar iz Ljutomerja, Pavao Cesar iz Samobora itd., kaplan Lojze Sunčič iz Male Nedelje, art. major v p. Burnik kot zastopnik kmetijske podružnice v Teharjih, profesor Verbič, sedem šolskih upraviteljev (ic), večje število voditeljev gospodinskih šol in tečajev: Marijanišček, dr. Krekova gospodinska šola v Zgornji Šiški, Škofja Loka, Šmihel, Repnje itd.), čč. sestre prednice iz Marijanišča, Leonišča, Hiralnice sv. Jožefa itd., poleg teh nekaj absolventov raznih šol, dijakov, železničarjev ter drugih interesentov iz raznih krogov.

V kolikor niso bili po uradnih poslih zadržani, so se tečaja udeleževali tudi gg. šef oddelka za kmet. v Ljubljani I. Sancin, kmet. svetnik I. Trampuž, kmet. svetnik in urednik „Kmetovalca“ V. Rohman, tajnik Kmet. družbe inž. Lah itd.

Predavatelj — J. Baumann iz Buchenbacha pri Freiburgu (Nemčija) — je snov obdelal stvarno, znastveno in vendar lahko umljivo, tako da so udeleženci tako predavanjem kakor tudi praktičnim predavanjem z največjo pazljivostjo sledili.

Predalec bi vedlo, če bi hoteli na tem mestu objaviti vsebino in kratek pregled teh tečajev. Udeleženci — priznani strokovnjaki — bodo to objavili v strokovnih listih. Vsi so se navdušeni za brezalkoholno organizacijo razšli ter bodo na svojih mestih delovali za uresničenje velike ideje.

Naj kdo sodi o brezalkoholnem gospodarstvu kakor hoče, eno je gotovo: brezalkoholna uporaba grozdja in sadja ter konzerviranje sploh postaja važen činitelj v našem gospodarskem življenju.

Naj bi seme, ki ga je zasejala „Brezalkoholna produkcija“, vzkalilo in postalo mogočno drevo, ki bo razprostrlo veje treznosti, sreče in blagostanja tudi v naši mladini, a po alkoholizmu globoko razruvani državi. Dolžnost mednarodnih činiteljev, posebno države pa je, da taka stremjenja podpirajo!

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so se podpisali s polnim imenom. Kdor želi pismenega odgovora, mora priložiti pismu 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 52: Že osem mesecev so nekatere moje kokoši podgromaste. Zdravil sem jih že na različne načine, pa nič ne pomaga. Rad bi vedel, če je meso tako bolne prutnine še užitno. **Kako zdravim podgromaste kokoši?** (F. S. v Z.)

Odgovor: Podgromaste kokoši so takšne, ki dobijo otekle, bele noge, nastale vsled debelih krast, podobnim ribjim luskam. Takim kokošim se noge šibijo, da ne morejo hoditi, in marsikatera na tej boleznj pogine. Povzroča jo mala pršica, podobna tisti, ki je vzrok garjavosti pri ljudeh in živalih, imenovana kurji srbec. Zajedalka se zarije pod kožo in kokoši neznošno nadleguje. Te postajajo nemirne, se slabo rede, slabo nesejo jajca ter se kljujejo po nogah, kjer se delajo vedno večje garje in tvorijo veliki izrastki. Bolne kokoši je ločiti od zdravih in garje mazati z milom. Ko so se garje zmečale, jili je previdno oluščiti, noge izmiti s toplo vodo ter jih dobro odrgniti z bencinom. Bencin zaide pod kožo in pomori zajedalke. Čez četrte ure se morajo noge izmiti v topli vodi in na to namazati z vazelinom. To se ponavlja tolikokrat, dokler se delajo nove kraste in so živali nemirne. Ko postanejo noge čiste in se živali pomirijo, je znamenje, da so vse pršice pomorjene. Kurji srbec prehaja od kokoši na kokoši, torej je ta bolezen nalezljiva. Zato moramo prostor, kjer se nahajajo bolne živali, temeljito razkužiti. Vse gnoj, ostanke krme in smeti iz kurnjakov je treba sežgati, tla, vrata, korita, sedeže popariti z vročim lugom in potem pobeliti z apnenim beležem. Dobro je zamazati vse špranje z apnom, da se v njih uniči ta golazen. Samo z največjo čistoto in temeljitim razkuževanjem boste odstranili to bolezen iz svojih kokošnjakov. L.

Vprašanje 53. Kaj je vzrok, da mi začne svinjsko meso v precvrti masti plesniti? Osoljeno meso sušim 4 do 5 tednov v dimniku in na to še 14 dni na svežem zraku. (I. K. v V.)

Odgovor: Meso začne plesniti v zaliti masti zaradi tega, ker se pri 14 dnevnem sušenju na svežem zraku navzame plesninskih trosov (semena plesni), ki se začnejo po malem razvijati na prekajenem mesu in povzročajo plesnobo. Vaša shramba je najbrže polna takih trosov, ker je premalo suha. R.

Vprašanje 54. Kakšnega izvora je sol, ki se prodaja pri trgovcih pod imenom industrijska sol. Ali ni morda ta sol kajnit in ali je ta sol dobra za pokladanje živini? (T. E. v H.)

Odgovor: Industrijska sol je na poseben način denaturirana sol, to se pravi, da so ji primešane stvari, ki so za dotično obrt pripravne, za uživanje pa brezpogojno škodljive.

Zato tudi industrijska sol ni za pokladanje živini, ker bi ji škodovala. Kaj prodajajo dotični trgovci pod imenom industrijska sol, nam ni znano, ker se izdelujejo razne vrste industrijske soli, kakor to zahteva ena in druga industrija. Po zakonu se sme oddajati industrijska sol tudi edino dotičnim industrijam, posamezni trgovci je pa sploh ne smejo prodajati na drobno. Ni izključeno, da se godijo zopet kake sleparije s kajnitom. R.

Vprašanje 55. Imam kis iz vinskih tropin in sadjevca, ki je bil do prvega pretakanja finega okusa. Po pretakanju pa postaja čim dalje slabši in se bojim, da se bo vsa očetna kislina iz njega izgubila. **Kako naj ravnam s kisom, da bo na očetni kislini pridobil?** Ali naj dodam očetnega ekstrakta in koliko istega na 100 l? (A. G. v B.)

Odgovor: Vaš očet je bil od vsega početka premalo močan, zato so se zaredile v njem drobnoživke, ki razkrajajo očetno kislino in jo uničujejo. Očet se da popraviti na dva načina ali potem prekopenja s pomočjo alkohola in očetnih glivic ali pa s pomočjo dodatka očetne esence. Zadnja pot je krajša in v tem primeru tudi bolj hvaležna. Koliko je dodati te esence, se ravna po njeni moči, t. j. po odstotkih očetne kisline, ki jih esenca vsebuje, po drugi strani pa tudi po tem, koliko odstotkov kisline je še v tistem opešanem octu. Trebalo bi za to kislinomera, če hočete natančno delati. Svetujemo Vam pa, da si pomagata v Vašem položaju s poskusnim prilivanjem očetne esence v majem. Vzemite liter octa in odmerite prihično količino esence, ki jo primešavate po majem toliko časa, da je očet zopet dosti močan. Preračunajte potem sami, koliko Vam je treba esence za 100 l. R.

Vprašanje 56. Kaj je krivo, da je ostalo nekaj semen-skega krompirja v zemlji in da je napravil samo nekaj drob-nih gomoljškov, namesto da bi bil izkalil in zrastel? (I. P. v G.)

Odgovor: Ta lastnost krompirja je v tem primeru naj-brže podedovana. Temu ni kriva shramba, ampak izrodha in z njo združena izmena krompirja. Sadili ste slabo seme. Bodite zaradi tega pri odbiranju semena bolj previdni. Mogoče tudi, da je krompirjevo gomolje pred saditvijo poglano preveč klic, ki ste jih potrgali in da je tudi kot posledica postala ta napaka, da je krompir pogljal le še nekaj gomoljškov. R.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica v Št. Ilju pri Velenju je zborovala 30. maja. Od 35 udov je bilo 11 navzočih. Iz poročila je povzeti, da je priredila dvodnevni kmetijski tečaj in da je sodelovala tudi pri gospodinjstvem tečaju. Računski zaključek izkazuje 5235 Din v dohodkih in 4625 Din v stroških, tako da je pre-stanka 610 Din. Delegatom je bil izvoljen Fr. Schreiner.

Kmetijska podružnica v Zapogah je zborovala 30. maja. Od 25 udov je bilo 12 navzočih. Iz poročila je povzeti, da je podružnica kupila Heidov trijer in prejela za to drž. podporo 1000 Din. V odbor so bili izvoljeni: načelnikom Al. Hočevnar, Andr. Jenko, Ant. Žirovnik, Jan. Jerman, Ant. Aljaž in Fr. Aljaž. Delegatom je bil izvoljen Al. Hočevnar. Sklenilo se je nakupiti travniško brano.

Kmetijska podružnica v Zakotu pri Brežicah je zborovala 30. maja. Od 49 udov je bilo 17 navzočih. Iz poročila posne-mamo, da je imel odbor 4 seje, kjer se je sklepalo o nabavah gosp. potrebščin. Vel. županstvo je dalo 1500 Din podpore za nakup travniških bran. Računski zaključek izkazuje 713 Din prebitka. V odbor so bili izvoljeni: Iv. Volčanjšek načelnikom, Vinko Grobnar, Jože Šetinec, Jože Hervol in Iv. Novak. Dele-gatom je bil izvoljen Iv. Volčanjšek.

Kmetijska podružnica pri Sv. Bolfenku je zborovala 6. ju-nija. Od 24 članov je bilo 14 navzočih. Odbor je imel 3 redne

seje in več posvetovanj. Računski zaključek izkazuje 526 Din dohodkov, 165 Din stroškov, torej 361 Din preostanka. V od-bor so bili izvoljeni: Al. Brunčič načelnikom, za odbornike pa: Ferd. Pšunder, Vinko Simonič, Fr. Kranjc, Jan. Lah, Fr. Vršič in Mat. Gajser. Delegatom je bil izvoljen Vinko Simonič. Sklene se najeti delavca za trijer, ki ima pobirati od članov po 1 Din za mernik očiščenega žita, od nečlanov pa 2 Din.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Na državni kmetijski šoli na Grmu (Novo mesto) se prične šolsko leto 1926./27. s pričetkom novembra t. l. Šola ima dva oddelka. **Celoletna** šola traja od začetka novembra t. l. do 31. oktobra prih. leta z enomesečnimi počitnicami v avgustu in je prirejena za učence iz vseh krajev Slovenije, ker se v njej poučujejo vsi važni kmetijski predmeti; še po-sebno pa je pripravna za učence iz vinorodnih krajev. **Zimska šola** traja dve zimi po 5 mesecev od začetka novembra do konca marca in je namenjena učencem iz nevinorodnih krajev. V bodočem šolskem letu se vsled pomanjkanja stanovanj na zavodu ne bo vršil pouk v I. letniku zimske šole, ampak samo v celoletni šoli in v II. letniku zimske šole. Prihodnje leto pa bo odprt zopet I. letnik zimske šole. — Letos se bo spre-jelo v zavod torej do 40 prosilcev celoletne šole. Gojenci uži-vajo v internatu vso oskrbo in so pod stalnim nadzorstvom vzgojitelja. Na šoli je nekaj nad polovico državnih (brezplač-nih) mest, ostalo so privatna plačujoča mesta. — Za sprejem na brezplačno mesto lahko prosijo sinovi kmetijskih staršev, ki se izkažejo z uradnim potrdilom, da so sinovi manjših in srednjih posestnikov in kojih starši se zavežejo, da obdrže sina po dovršenem šolanju na domači kmetiji, kajti šola ima namen, da vzgaja dobre, zgledne kmetijske gospodarje, zato imajo sinovi kmetijskih staršev, bodoči gospodarji, prednost pred vsemi drugimi prosilci. Vendar lahko za privatno (pla-čujoče) mesto prosijo tudi prosilci drugih stanov. Pogoji za sprejem so: starost ne manj kot 16 let in največ 20 let, mo-ralna neoporečnost, telesno in duševno zdravje in z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Oskrbnina za plačujoče učence znaša dosedaj 400 Din mesečno, a upati je, da se bo predlog ravnateljstva pri kmetijskem ministrstvu upošteval in bo preskrbnina znižana na največ 200 Din. O tem bo ravnate-lstvo poročalo v časopisih takoj, kakor hitro prejme ministrski cdlok. — Prošnje za sprejem morajo biti pisane lastnoročno na celo polo, kolkovane s 5 Din ter priložen kolek 20 Din za rešitev in vložene pri ravnateljstvu državne kmetijske šole na Grmu, p. Novo mesto, najpozneje do 25. septembra t. l. Prošnji je treba priložiti: a) **za privatne (plačujoče)** učence: 1. krstni in rojstni list (kolkovan z 10 Din), 2. domovnico (kolk. z 20 Din), 3. zadnje šolsko spričevalo (kolk. s 5 Din), 4. navedeno spričevalo (kolk. z 20 Din), 5. zdravniško spri-čevalo (kolk. z 20 Din), 6. izjava staršev ozir. varuha, da so pripravljeni plačevati stroške šolanja (kolk. z 2 Din). b) **Za državne (brezplačne)** učence: Od 1. do 5. kakor pri plačujočih. 6. Izjava staršev, da ostane prosilec po dovršeni šoli na do-mačem posestvu in da v nasprotnem slučaju ali v slučaju predčasne zapustitve zavoda povrnejo državi stroške šolanja (kolk. z 2 Din). 7. Izkaz premoženja (oz. ubožno spričevalo), po-trjeno od občinskega, davčnega in župnega urada (kolkovan z 2 Din). — Opozarja se predvsem na to, da že sedaj leži pri ravnateljstvu 12 prošelj za sprejem od prosilcev lanskega leta in da je treba prošnje vložiti čimprej, sicer bo zavod na-polnjen in prošnje ne bodo imele uspeha. Ponovno se po-udarja, da se bodo letos sprejemali novi učenci samo v **letno** šolo, da ne bodo imeli prosilci za zimsko šolo brezpomembnih stroškov in pisarij. Vsak prosilec naj točno navede svoj naslov,

zlasti pošto. Natančnejša pojasnila v vseh zadevah daje ravnateljstvo.

Enoletna vinarska in sadjarska šola na srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru prične novo šolsko leto 1926/27. dne 1. oktobra t. l. Šola je v zvezi internat za gojence. Zavod ima namen, da izobrazuje kmetijske sinove, ki ostanejo po končani šoli doma na kmetijskem gospodarstvu. Kolkovane, lastnoročno na celo polo pisane prošnje (kolek 5 + 20 Din) za sprejem je poslati direktorji srednje vinarske in sadjarske šole v Mariboru do 15. septembra t. l. Prošnji se morajo priložiti 1. krstni list; 2. domovnica; 3. odpustnica, odnosno zadnje šolsko spričevalo; 4. spričevalo o navedenosti pri onih prošilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole; 5. izjava staršev, odnosno varuha, s katero se zavežejo plačevati stroške šolanja; 6. obvezna izjava staršev ali varuha, da reflektirajo na državni ali kak drug stipendij iz javnih sredstev, da bo njihov sin ali varovanec ostal na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju pa povrnejo zavodu sprejete zneske podpore iz javnih sredstev; prav tako, ako učenec samovoljno predčasno ostavi zavod; stipendist, ki nepovoljno napreduje, izgubi stipendijo. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let ter vsaj z dobrim uspehom dovršena ljudska šola. Sprejemajo se pridni, dovolj nadarjeni, zdravi kmetijski sinovi, ki ostanejo po končani šoli doma. Sprejme se tudi nekaj eksternistov (izven zavoda stanujočih učencev). O sprejemu v šolo odloča tudi uspeh sprejemnega izpita iz slovenščine (ali srbohrvaščine) in računstva, ki so ga oproščeni le absolventi najmanj drugega razreda meščanske ali kake srednje šole. Ob vstopu preišče mladeniče zdravnik zavoda. Oskrbnina znaša do preklica mesečno Din 400. Plačuje se vnaprej v dveh enakih polletnih (izjemoma mesečnih) obrokih. Pridnim sinovom ubožnih posestnikov se po možnosti dovolijo popolnoma ali do polovice prosta drž. mesta v internatu. V tem slučaju je treba podpreti prošnjo z uradno potrjenim ubožnim spričevalom. Podrobnejša pojasnila daje direktorja srednje vinarske in sadjarske šole v Mariboru in so razvidna iz tiskanega prospekta, katera tiskovina se pošlje zanimancu proti plačilu Din 5 v gotovini. O sprejemu se obvešča pismeno. — **Direktor Andrej Žmavc.**

Drž. podkovska šola na Selu pri Ljubljani. Dne 26. junija 1926. se je vršil zrelostni izpit gojencev o podkovanju. Tečaja se je udeležilo 13 učencev ter so izpit položili s prav dobrim uspehom: Hiti Anton iz Stražišča, Masten Konrad iz Središča pri Dravi, Ogrin Pavel iz Vel. Ligonje, Trstenjak Jože iz St. Lenarta, Kolbl Jakob iz Borecov pri Ljutomeru, Kolbl Martin od istotam ter Paulin Ivan iz Podtabora. Pripomniti moramo, da so se zlasti odlikovali v praktičnem izvežbanju Hiti A., Masten K. in Trstenjak J. Od ostalih 6 gojencev sta napravila 2 z zadostnim, 4 pa z dobrim uspehom.

Gospodinjstva šola v Šmihelu pri Novem mestu razpisuje prihodnji zimski tečaj za kmetijsko dekleta, ki traja od 1. oktobra do 1. aprila. Sprejemni pogoji so: starost najmanj 16 let, telesno in duševno zdravje, moralna neoporečnost in dovršena ljudska šola z dobrim uspehom. Ostale pogoje sporoči na željo vodstvo tega zavoda.

KMETIJSKE NOVICE.

Odlikovanje. Z redom sv. Save IV. stopnje je odlikovan gospod Mihael Knaflič, veterinar in honorarni učitelj na drž. podkovski šoli na Selu pri Ljubljani.

Prvi državni strokovni izpiti za državne uradnike kmetijske stroke so se vršili 14. t. m. na državnem veleposestvu Božjakovina pri Zagrebu. Izpit so položili z vrlo dobrim uspehom gg.: Lovro Ozmec (hrv. Petrina), Jovo Rajčević (Gospič), Alfonz Zdolšek (Logatec), z odličnim uspehom Josip Sustić (Radovljica).

GOSPODARSKE STVARI.

Razstava „Ljubljana v jeseni“ se priredi prvič letos od 4. do 13. septembra pod pokroviteljstvom Nj. Veličanstva Kralja Aleksandra. Prireditelj bo obsegala sledeče razstave: kmetijstvo in splošno vrtnarstvo, avtomobilizem, radio, higijeno, slovensko upodabljajočo umetnost. Kmetijska razstava bo obsegala vse panoge našega kmetijskega gospodarstva in bo dajala obeležje vsej prireditvi. Priključena pa bo tudi razstava onih predmetov, ki pridejo v poštev za jesensko, zimsko in spomladansko sezono v vseh strokah. — Gospodarska tehnika se menjava in spopolnjuje z veliko brzino. Zato bo ta razstava našim kmečkim gospodarjem še posebno dobrodošla, ker bodo imeli priliko, da ta napredek pregledajo in si pozimi prisrbe predmete prvovrstne kakovosti, ki jih potrebujejo v svojem gospodarstvu.

DRUŽBENE VESTI.

Nabiranje inseratov za „Kmetovalca“. Povodom kmetijske razstave v Ljubljani od 4. do 13. septembra t. l. bo izšel Kmetovalec dne 31. avgusta v pomnoženem številu. Interesente vabimo, da se priključajo za to priliko s svojimi inserati zadnji čas do 20. avgusta.

KNJIŽEVNOST.

Knjižnica za vinogradare i vočare. Prvi zvezek te knjižnice je ravnokar izšel in opisuje peronosporo, oidij in grozdnega molja. Spisal ga je znani strokovnjak prof. Iv. Radič. Brošurica je spisana v srbohrvaščini in pojasnjena z raznimi slikami. Cena ji je 3,50 Din, s poštnino 4 Din. Naročiti jo lahko v večjih knjigarnah, sicer pa pri upravi „Gospodarskih Novin“ v Zagrebu, Gunduličeva ulica br. 24.

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo.

Osebnosti: Tov. Fran Gombač, višji kletarski nadzornik v p., je bil odlikovan z redom sv. Save. — Tov. inž. Ciril Jeglič je položil profesorski izpit na visoki kmetijski šoli v Zagrebu. — Tovariša Alfonz Zdolšek in Josip Sustić, sreska kmetijska referenta, sta položila drž. strokovni izpit s prav dobrim, odnosno odličnim uspehom. Naše čestitke! — Tov. Erman Stoklas, je sprejet v drž. službo ter je nastopil mesto sreskega kmetijskega referenta v Prevaljah. — Tov. Anton Kovačič je sprejet v drž. službo kot zvaničnik — vršilec dolžnosti vrtnarja demonstratorja na srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru.

Društvena skupščina 1926. se bo vršila dne 18. in 19. septembra t. l. v Mariboru. Natančni dnevni red bo objavljen pravočasno na tem mestu in v dnevnem časopisu. V glavnem je zamišljen tale program: **V soboto, 18. IX. 1926.** od 10. do 14. ure uradni del skupščine v prostorih srednje vinarske in sadjarske šole v Mariboru. Od 14. do 16. ure skupen obed v mestu in od 16. do 18. ure poučno predavanje s skioptičnimi slikami v zborovalnem lokalu. — **V nedeljo, 19. IX. 1926.** Za prenočišča od sobote na nedeljo bo po možnosti poskrbljeno (na vinarski šoli, ev. tudi v mestu). V nedeljo se bo vršil ob ugodnem vremenu in ako se za to prijavi dovolj udeležencev, družabni poučni zlet v bližnji mariborski okolici. Organizacija zleta se pripravlja in bodo podrobosti še objavljene. — Ministrstvo prometa smo zaprosili, da dovoli udeležencem skupščine ugodnost polovične vožnje v času od 17. do inkl. 20. IX. t. l. — Skupščini morejo prisostvovati ustanovni, redni in podporni člani in po njih vpeljeni strokovnjaki nečlani; glasovalno ter aktivno in pasivno volilno pravico pa imajo le redni člani društva. — Samostojne predloge in predavanja za skupščino morajo člani vsaj 14 dni prej predložiti, odnosno

prijaviti odboru. Na prijave po tem roku se ne bo oziralo. — Predlogi in predavanja naj bodo kratka in jedrnata že z ozirom na omejeni čas.

URADNE VESTI.

Zapisnik

seje glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo, v četrtek, 1. julija 1926.
(Dalje.)

Družba se je udeležila po svojem zastopniku živinske razstave v Novem mestu, ankete za ustanovitev mlekarske šole v Škofji Loki, zborovanja za ustanovitev „Mlekarskega društva za Slovenijo“ in nekaterih drugih zborovanj. Sodelovala je tudi pri ustanovitvi „Kola jahačev in vozačev v Ljubljani“, ki ima namen prirejati konjske dirke in pospeševati konjerejo v ljubljanski oblasti. V splošnem je to društvo bolj športnega značaja.

Skupno z upravo Velesejma je družba določila, da se letos v septembru priredi **kmetijsko-poučna razstava**, na kateri bodo sodelovale razne korporacije in zavodi. To vprašanje je prišlo pozneje kot posebna točka na dnevni red.

Zaradi zavarovanja kmetijskih delavcev se je družba udeležila ankete pri „Obči zavarovalnici“, kateri je prisostvoval tudi zastopnik centrale iz Zagreba. Ob tej priliki je tajnik, kot družbeni zastopnik, poudaril zahteve kmetijstva: zavarovalna ugodnost se naj raztegne tudi na gospodarja, gospodinjino in družinske ude; število zavarovanju podvrženih delavcev pri posameznih strojih se naj našim gospodarskim razmeram primerno zniža; celotno zavarovanje kmetijskih delavcev se naj pavšalira. Prvi zahtevi je bilo ugodeno z odredbo centralne zavarovalnice v Zagrebu; druga vprašanja se bodo pa ponovno obravnavala na anketi, ki jo bo sklicala centrala v Zagreb.

Blagovni promet se je v zadnji dobi povoljno razvijal. Vsled živahnjega povpraševanja je morala družba naročiti še dva vagona modre galice in dva vagona žvepla ter tri vagone čiljskega solitra. 500 kg sive francoske ajde je bilo kmalu oddane in je morala družba nabaviti še nekaj domače. Priskrbelo se je še sledeče orodje in stroje: 73 škropilnic, 104 žveplalnikov, 20 okopalnikov „Planet“, 50 Sackovih plugov in

osipalnikov, 5 bran in razne druge potrebščine. Nabava žvepla je bila težavna, ker ga v Trstu ni bilo dobiti, dobava iz Katanije pa traja mesec dni. Za čiljski soliter je carinarna zahtevala maksimalno carino, ker prihaja to blago iz nepogodbene države.

Tvrdba Kozine v Sevnici je ponudila družbi sadni in grozdni mlin lastnega izdelka. Razentega je bilo treba naročiti tudi nekaj sadnih in grozdnih mlinov in stiskalnic iz Klosterneuburga, ki ima za te vrste strojev najboljšo tvrdko. **G. Bajuk** je priporočal, naj bi družba naročila reblahnik tvrdke Mayfarth na Dunaju, znamka „Ideal 8“.

Po raznih pojasnilih se je poročilo tajništva odobrilo.

Kmetijska razstava na Velesejmu. O tem predmetu je poročal g. svetnik **Rohrman**, ki je v velikih potezih razložil načrt nameravane razstave in navedel korporacije in zavode, ki se jih k tej nameravi pritegniti. Naprosilo se bo tudi kmetijsko ministrstvo za primerno podporo. Razni nasveti gg. odbornikov se bodo primerno upoštevali. Končno je glavni odbor načelno odobril prireditev te razstave po družbi na Ljubljanskem velesejmu ter pobilastil družbeno vodstvo, da tozadevno ukrene vse potrebno, da bo prireditev čim bolj uspela.

Na resolucijo živinorejskih odborov z Gornjskega zaradi nabave živinske soli bo družba ponovno načela to vprašanje pri državni monopolni upravi. (Konec prih.)

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.

2. Služajnosti.

Novo mesto, v nedeljo, 12. septembra 1926, ob desetih dopoldne v kmetijski šoli na Grnu;

Podčetrtek, v nedeljo, 22. avgusta 1926, ob štirih popoldne v šoli;

Selce, v nedeljo, 22. avgusta 1926, ob polosmih zjutraj v hranilnici;

Sromlje, v nedeljo, 29. avgusta 1926, po sv. maši v šolskem poslopju;

Sv. Jurij ob Ščavnici, v nedeljo, 15. avgusta 1926, ob dveh popoldne pri tovarišu Mlinariču v Očeslavcih.

Tržno cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

Ljubljana Maribor

Konji (prigon v Lj. 140, v M. 19):

1 par dobrih konj 2.000 do 10.000

Voli in krave (prigon v Lj. 69, v M. 601 glav):

1 kg žive teže I.	8.50 do —	7.50 do	8.25
1 „ „ II. „	8. — do —	7. — do	7.25
1 „ „ III. „	7.50 do —	6. — do	6.50
1 „ „ krave, klobasarice	3. — do 4. —	3. — do	3.75

Teleta (prigon v Lj. 7, v M. 18 glav):

1 kg žive teže 11.50 do 12.50 10 — do —

Prasiči (prigon v Lj. 317, v M. 274 glav):

1 komad 6—8 tednov stari	250 — do 310 —	125 — do	150 —
1 „ „ 3—4 meseca „	—	280 — do	350 —
1 „ „ 5—7 „ „	—	420 — do	450 —
1 „ „ 8—10 „ „	—	550 — do	580 —
1 „ „ enoletni	—	1000 — do	1200 —
1 kg žive teže, debeli	—	10.50 do	12.50
1 „ mrtve teže, debeli	—	15 — do	17 —

Kože:

1 komad konjske kože	—	75 — do	100 —
1 kg goveje kože	—	11 — do	13 —
1 „ telečje kože	—	15 — do	18 —
1 „ prasčje kože	—	6 — do	7.50
1 „ zornjega usnja	—	75 — do	120 —
1 „ sadplavov	—	50 — do	65 —

Perutnina:

1 komad, piščanec	12 — do 20 —	15 — do	25 —
1 „ „ kokoš	25 — do 40 —	35 — do	45 —

Mleko, maslo, jajca, sir:

1 liter mleka	2.50 do 3 —	2 — do	3 —
1 „ „ smetane	—	12 — do	16 —
1 kg čajnega masla	50 — do 55 —	45 — do	65 —
1 „ „ surovega masla	40 — do —	36 — do	40 —
1 „ „ bobinskoga sira	38 —	—	—
1 „ „ sirčka	9 — do 10 —	3 — do	7 —
1 jajce	0.75 do 1 —	—75 do	1.25

Žito in drugo:

1 q pšenice	360 — do 370 —	350 — do	375 —
1 „ „ rži	250 — do 280 —	225 — do	250 —
1 „ „ ječmena	230 — do 260 —	225 — do	250 —
1 „ „ ovsu	240 — do 260 —	220 — do	275 —
1 „ „ prosa	270 — do 290 —	250 — do	275 —
1 „ „ koruze (nove, sušene)	240 — do 250 —	240 — do	275 —
1 „ „ ajde	310 do 320 —	250 — do	275 —
1 „ „ fižola, ribničan	350 —	200 — do	350 —
1 „ „ fižola, prepelničar	350 —	—	—
1 „ „ krompirja	125 — do 150 —	75 — do	230 —

Krma:

1 q sladkega sena	100 do —	60 — do	80 —
1 „ „ kislega sena	75 —	— do 50 —	40 — do 50 —
1 „ „ slame	—	— do 50 —	40 — do 50 —

Kurivo:

1 m ³ trdnih drv	150 — do —	140 — do	160 —
1 „ „ mehkih drv	75 — do —	105 — do	120 —

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

$\frac{1}{4}$ stran	Din 1200.—	$\frac{1}{8}$ strani	Din 200.—
$\frac{1}{2}$ strani	Din 600.—	$\frac{1}{16}$ strani	Din 150.—
$\frac{3}{4}$ strani	Din 400.—	$\frac{1}{32}$ strani	Din 100.—
$\frac{1}{4}$ strani	Din 300.—	$\frac{1}{64}$ strani	Din 50.—

Priloga listu stane Din 1200.—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 10.—, vsaka nadaljna beseda 50 para.

Pozor na oglase!

„Kmetovalec“ št. 16. izide koncem avgusta ob priliki

Kmetijske razstave na ljubljanskem jesenskem velesejmu

v pomnoženi izdaji, vsled česar inserenti lahko računajo na siguren uspeh svojih oglasov. Uprava sprejema te oglase samo do 20. avgusta t. l. po zgoraj označenih cenah.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so popolnoma neobvezne.

Članom Kmetijske družbe iz Mariborske okolice se naznanja

da so razne kmetijske potrebščine, kakor gnojila, galica, semena in stroji na zalogi tudi v Mariboru na Meljski cesti št. 12, tik za kolodvorom, v lastni hiši Kmetijske družbe. Zglasite se osebno ali pišite na naslov:

**Skladišče Kmetijske družbe
v Mariboru, Meljska c. 12 (na dvorišču).**

Opozorilo! Kmetijska družba oddaja vse potrebščine načelno le proti povzetju oziroma gotovemu plačilu, ker jih mora sama tudi naprej plačati. Podružnice naj zato po možnosti nakažejo že ob naročanju potom poštinih položnic na čekovni urad št. 10.712, če se jim je pa blago izjemoma proti računu poslalo, naj skrbijo za takojšnjo poravnavo.

Umetna gnojila za spomladansko gnojenje.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik z 16 do 17% dušikom po Din 300.— za sto kg v vrečah po 100 kg, v pločevinastih posodah po Din 320 za sto kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Kalijeva sol, 42% po Din 150.— za 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg, vreče po 50 kg stanejo 80.— Din z vrečo vred.

Kajnit po 95.— Din za 100 kg.

Kostni superfosfat z 18% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 140.— za 100 kg z vrečami. Za 1 ha 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 45 Din za 100 kg z vrečami vred.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo po Din 380.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 500 kg. Pri celih vagonih po 90.— Din 100 kg franko na vsako postajo v Sloveniji.

Razklejana kostna moka, 26% fosforove kisline, 2½% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Surova kostna moka z 4% dušika in 16% skupne fosforove kisline po Din 110.— za 100 kg. Vreče po 80 kg. Za 1 ha 400—400 kg.

Thomasova žlindra po Din 140.— sto kilogramov. Na hektar se rabi 600 kg, pri odjemu vsaj pol vagona po Din 138 za 100 kg franko na vsako železniško postajo. Kmetijska družba bo za jesensko in zimsko gnojenje naročila le toliko vagonov žlindre (ki jih mora vsled poznejše prepovedi izvoza iz Francije takoj prevzeti), kolikor jih bo po podružnicah pri njej naročenih. Zato prosimo, da se prijave pošljejo družbi brez odloga, da se bo mogla pri nakupu po njih ravnati.

Vrtna gnojila v primerni sestavi za zelinate, korenjske in stročnate rastline oddaja naša družba. Za 100 štirjaških metrov so potrebne sledeče množine teh mešanih gnojil, ki vsebujejo fosforovo kislino ter kalij. 1. Za zelinate rastline solato in paradižnike 8 kg in stane 1 kg 2.75 Din; 2. za spinačo in kumarce 6 kg in stane 1 kg 2.75 Din; 3. za korenjske rastline, za krompir in čebulo 6 kg in stane 1 kg 2.50 Din; 4. za stročnate rastline (grah in fižol) 4 kg in stane 1 kg 2.25 Din.

Krmila:

„Elcema“ — sredstvo proti metuljavosti pri goveji živini, ovcah, konjih in prašičih. Bolna odrasla živina dobi 10 gramov vsak dan, kot varstveno sredstvo 2—3 krat na teden po 10 gr, teleta, ovce, koze, žrebeta po 5 gramov na dan in glavo, jagneta in pujski po 1—2 grama. 1 kg te bakrove soli stane 30 Din.

Kostač, moka za pokladanje živini po Din 14 za 1 kg. Lanene tropine z 38/40% beljakovin in maščabo po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Poklajno apno v izvirnih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— kilogram, na drobno Din 5.— za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 9.50 za kg na drobno Din 10.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtné potrebnosti:

Arborin, drevesni karbolin, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20.— Po pošti se razpošilja samo v ročkah po 3 in pol kg po Din 50.— Poština posebej.

Arsohol (glej spis v štev. 5 „Kmetovalca“) svinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvičnosti jabolk v steklenicah po 100 gr Din 20.—

Antiklor (salojidin) po Din 5.— za 1 kg v sodih po približno 300 kg, po Din 5.20 za 1 kg v sodih po 100 kg, po Din 5.30 za 1 kg pri manjšem odjemu.

Bakreno cedilo za vino, Patent Kovina, (tronožno) po Din 450.— za komad.

Bosna pasta. Pozivljamo vinogradnike, ki so svoječasno imeli dobrih uspehov s tem sredstvom zoper peronosporo, naj družbi takoj prijavijo potom svojih kmet. podružnic svoje naročitve, ker je družbi sedaj zopet nekaj te paste na razpolaganje po Din 6 franko Maribor, franko Ljubljana Din 6.50. Dobi se v čebrih po 25, 50 in 100 kg.

Ebulioskope Vidal-Maligand po 500 Din za kompl. aparat. Eponit, vinski, po Din 65 za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 65.— za 1 kg.

Gnojne vile s 4 roglji po 15.— Din za komad.

Grozdni mlin ELA po Din 1030.

Gumijevе plošče po 5 Din komad.

Gumijevе kroglice po 50 par komad.

Hora aparate za zatiranje poljskih miši po Din 400.— za komad.

Hora patrone po 12.— Din komad.

„Julien“ sredstvo za čiščenje vina, za belo vino št. 1 in za rdeče vino št. 2 v zavitkih, $\frac{1}{4}$ kg Din 30, po $\frac{1}{2}$ kg Din 50, 1 kg Din 100.

Kurtakol, bakren preparat, sredstvo proti peronospori po Din 6.— za 1 kg (1 do 1 $\frac{1}{2}$ kg prahu na sto litrov vode, apna ni treba).

Merilo za sode, novost patent Matievič po 126 Din za 2 m zložljiv aparat.

Modra galica jamčeno 98/99% po Din 7.— za 1 kg.

Natrijev bisulfit v tabletah po 180 Din za 1 kg.

Petrolfenol, sredstvo zoper krvavo uš po Din 12.50 za kg v posodi kupca.

Ročni žveplalniki po Din 65.— komad.

Salojidin (antiklor) po Din 5.— za 1 kg v sodih po približno 300 kg, po Din 5.20 za 1 kg v sodih po 100 kg, po Din 5.30 za 1 kg pri manjšem odjemu.

Sadni mlini po Din 1500.—

„Srgo“ aparati iz Mannesmanove cevi rjavo pleskani po Din 200.

„Srgo“ patroni po Din 7.— za komad.

Stiskalica za grozdje in sadje EPD po Din 3400.—

Škarje za trte št. 37a ali št. 45 po Din 26.—; št. 16 po Din 20.— za komad.

Sulikol (koloidalno žveplo) proti oidiju v zavitkih po pol kg 65 Din, po 1 kg 120 Din orig. zavitek.

Trtne škropilnice, bakrene, sistema Vermorel po Din 500, sistema Jessernik po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.— za komad.

Uspulun — najuspešnejše, že dobro znano sredstvo za razkuženje vseh vrst semenja — je zopet na zalogi. Uspulun je barvasti prah, ki se v vodi hitro raztopi in se dobliva pri Kmetijski družbi v škatljicah po 50 gramov za Din 12.50, 100 gr Din 22.—, 500 gr Din 92.—, 1 kg Din 170.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seitz po Din 120 za kompletno garnituro v lesenem kartonu. **Vinometri „Weinlaube“** od tvrdke Weiss po Din 60.— za garnituro v okrogli škatli.

Vrtnarsko orodje orig. trvdke S. Kunde & sin:

Cepilni noži za okulacijo in kopolacijo (glej spis v „Kmetovalcu“ štev. 3) po Din 38.50, Din 58.75, Din 44.75, Din 36.25, Din 60.25, Din 84.—; vrtni noži po Din 57.25, Din 67.75; vrtné in trtne škarje po Din 53.75.

Žveplo v rinčicah za žveplanje sodov po 15 Din za 1 kg.

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.— za 1 kg, z 3% galico po Din 4.25 za 1 kg.

Žveplene trakove na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalnike, ročne po 65 Din za 1 komad.

Žveplalniki nahrbtni po Din 400.— za komad.

Razne kmetijske potrebnosti:

Brzoparilnike „Alia“ original B po 120 l po 1900.— Din, D po 200 l po 2620.— Din.

Brusne kamne Bergamo $23\frac{1}{2}$ cm po 6.— Din, francoske po $23\frac{1}{2}$ cm po 7.— Din, karborundum po 9.— Din komad, umetne domače osle (Svatyn) po 4.— Din komad.

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.—; 12 zobne po Din 11.—; 16 zobne po Din 15.— za komad.

Gumijevi seski z premerom 20 mm po Din 20 komad, seski št. 8181 a iz rdečega patent gumija 40 mm prečnikom in 135 mm dolgost po 30 Din komad.

Heidovi (izvirni) trijerji (čistilniki) znamka II., razred II. po Din 3600.—

Kose prvovrstne 65 cm, 70 cm, 75 cm, 80 cm po Din 28 — 28 — 29 — 29 —

Kultivatorje (ročne) po 18, 20 in 25 Din komad.

Mlečne cevi št. 3561 po Din 7.—

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—

Orodje vrtnarskega društva: male plošate škropilnice po 1 l po 90 Din, klini za vrvico po 3.— Din, lopate za štihanje po 23 Din komad.

Pasti za voluharje po 10 Din komad.

Peresa k vrtnim škarjem po 1 Din komad.

Posnemalnik „Titan“ od danske tvrdke „Aktieselskabet Titan“ København L za 150 l po Din 2500.—

Na željo nekaterih mlekarov si je Kmetijska družba nabavila tudi zelo priljubljene ročne posnemalnice znane švedske znamke „Baltic“, ki jih oddaja po sledečih tvorniških cenah: na uro 35 l posnemajoč „Baltic“ posnemalnik H : F za gospodinjstva Din 620. M : O za 60 l Din 1260, za 100 l K : 1 po 1700 Din, za 130 l K : za kmetije 4—7 krav Din 1900 ali isti stroj s podstavkom Din 2950.

Požiralnikove cevi za teleta Din 160, za goved po Din 350.—

„Ptičji strah“ strašilo proti vranam, škorcem, vrabcem in dr. škodljivcem v vinogradih, koruznjakih in na polju. Vsebuje 20 strelcov, ki enkrat užgani počijo vsake pol ure. Komad stane Din 20.—

Ročno sejalice po Din 210.— komad.

Slamoreznice 10 col, reg. od 6 mm do 48 mm, komad Din 1050.

Sirišče. Mlekarnam priporočamo namesto telečjih železcev ali drugih sredstev za napravo sira sirišče po navodilih dr. Mor. Blumenthala. Dobi se v pločevinastih puščicah po 25 gr po Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 360 cm po 970.— Din, 420 cm po 1025.— Din, 290/420 po 1120.— Din.

Telečji napajalniki po Din 100.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 100 kg po 10 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Trijerji (orig. Heidovi) po 3600 Din.

Trokarji za goved po Din 100.—

Trokarji za teleta in ovce po Din 70.—

Žitni čistilniki manjši z 7 sitami po 1400.— Din, večji z 10 sitami po Din 1600.—

Poljedelski stroji.

Družba je pravkar prejela vagon orig. Sackovih izdelkov, ki jih bo oddala udom in podružnicam po nastopnih nizkih cenah:

Plug D7 MN SACK z široko ploščo po Din 1050.—

Univerzalni plug D6 MN s kratko desko po Din 850.

Univerzalni plug ESB5 po Din 920.

Univerzalni plug D5 MNR po Din 780.

Obračalni plug UW5 po Din 1040.

Podzemeljski plug po Din 400.

Plužni trupi (glave) URB4 z rez. nožem po Din 175.

Okopalnik H4 po Din 315.

Okopalnik XXV SACK (kopačice) po Din 440.—

Okopalnik „Planet“ štev. 8 Din 750.

Okopalnik „Planet“ štev. 18 Din 220.

Osipalnik kompletni po Din 780.—

Osipalnik HSE po Din 310.

Osipalnik HZL po Din 700. manjši po Din 350.

Osipalnik M za 7" plug (Sack) po Din 390.—

Njivska brana Z3 po Din 700.

Njivska brana SE2 po Din 700.

Travniška brana A3 po Din 700.—, A4 po Din 710.—
 Travniški skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.
 Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 5000.
 Kultivator FZBVR SACK z sedmimi noži po Din 1780.—
 Kultivator z devetimi (peresnimi) noži po Din 1980.—
 Izruvač za krompir SACK z sedmimi deli za 7" plug po
 Din 420.—

„Planet junior“ kultivatorji. Na mnogostranske želje nabavila si je družba večje število dobro znanih orig. Hoffherr-Schrantz-Clayton-Shuttleworth-ovih tzv. Planet junior okopalkov (kopačic). Ta kultivator štev. 8 za konjsko vprego, teža pribl. 42 kg, stane s prestavljanim kompletnim okvirjem Din 750.—. Mali Planet junior št. 18 s kopačem za eno kolo, teža pribl. 9 kg Din 220.— Planet kultivator je nesporno najbolje orodje za kulturo krompirja, koruze, krmske pese, hmelja, tobaka, za vinograde itd.

Vabimo poljedelce, da si zalogo ogledajo, tudi če si stroja ne nameravajo takoj nabaviti. V Mariboru so Sackovi izdelki tudi na zalogi v družb. hiši, Meljska cesta 12.

Krave, ki se ne obreje

ali zvržejo, so največkrat na nalezljivem katarju nožnice bolne. Nad 300 krav je bilo z „Bissulinom“ s popolnim uspehom ozdravljenih. „Bissulin“ je pomagalo v preko 1000 slučajih. Le na živinozdravniško odredbo. H. Trommsdorff, Chemische Fabrik Aachen (Nemčija). — V zalogi pri: „Lykos“, Mr. K. Vouk Zagreb, Jurjevska ul. 8.

Ako hočete izdelovati dober sir, uporabljajte samo svetovno znano

originalno Hansen-ovo

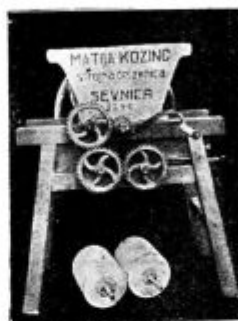
„SIRILO“

v prašku ali tekočini, katero se zopet dobiva pri trdku

Koharić i drug k. d., Zagreb

Martićeva ulica št. 14b.

Burve in kulture za sir in surovo maslo.

POZOR!!

PATENT!!

Nova iznajdba!!

Najboljši stroj za mlenje sadja

Lahek pogon, ena človeška moč lahko zmelje v 10 do 15 minutah 1 hl. Novoiznajdeni stroj izmelje čisto in fino. Velik prihranek na delavnem času. Nizka cena, ker je jako trpežno in precizno izdelan, torej nobenega popravila.

MATIJA KOZINC, strojna delavnica
 SEVNICA OB SAVI.

Telefon števil. 16.

Poštni ček 10.533.

Ustanovljena leta 1889.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(Gрадска штедionica)

LJUBLJANA
 PREŠERNOVA ULICA

Stanje vloženega denarja nad 180 milijonov dinarjev.

Stanje vloženega denarja nad 720 milijonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. Jamstvo za vse vloge in obresti tudi tekočega računa je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vpravi radi tega nalagajo sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar. Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen. Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

KOTLE ZA ŽGANJEKUHO

APARATE ZA ŽVEPLJANJE SODOV

in vse druge gospodarske potrebščine dobite najceneje v specialni trgovini trvdke:

Jugometalija

I. Z. Z. O. Z.

Ljubljana, Kolodvorska ul. 41

XI. DUNAJSKI MEDNARODNI VELESEJEM

od 3. do 12. septembra na Dunaju (Wien).

Razstava poljedelskih strojev kakor tudi vseh kmetijskih potrebščin — Ogled kmetijskih, gozdarskih in mlekarskih izdelkov — Vrtnarstvo in razstava malih živali — Razstava jedil in živil — Vinska razstava s vinsko poskušnjo.

Mednarodna razstava motornih koles in radio razstava v sejmski palači od 3. do 19. septembra 1926.

Znatni popust na tuzemskih in inozemskih železnicah in na Donavi. Brez vizuma se lahko prekorači mejo v Avstrijo, če imate sejmsko vstopnico in potni list. Vsa pojasnila in sejmske vstopnice se dobijo za Din 40.—

pri „WIENER MESSE“, WIEN VII.

in pri avstrijskih konzulatih, kakor tudi pri zastopstvih „WIENER MESSE“ v vseh večjih krajih.

Bik,
šimodoške pasme, 21 mesecev star, ima na prodaj
Ivana Bravne, Zgor. Šiška 45, p. Ljubljana VII, 2336

Krasen bik
montafonec, 18 mesecev star, je naprodaj pri Jos.
Vrtičniku, Vič 48 pri Ljubljani. 252

Kmetovalci!

Vsled dežja in poplave bo na-
stopila letos smrdljiva snetja-
vost pri pšenici v veliki meri.
Proti nastopu snetjavosti za-
more Vas

sigurno zaščititi edino

„Porzol“

suho sredstvo za prašenje
pšenice,

katero pospešuje kaljivost se-
mena, ter zagotavlja večji in
boljši pridelek. „Porzol“ je
preizkušeno sredstvo! Upora-
ba zelo enostavna! Cena Por-
zola: 1 zavitek 200 gramov
Din 10.—, 1 zavitek 1 kg
Din 44.—. Za 100 kg pšenice
zadostuje 200 gramov „Por-
zola“. Zahtevajte „Porzol“, do-
biva se povsod. Trgovci, ki
želijo imeti „Porzol“ naprodaj
dobijo popust.

Vsa navodila daje brezplačno
tvornica:

„KAŠTEL“ D. D.

Zagrebačka poslovница
ZAGREB, Poštni predal 104.

Uradni prostori:

Nikoličeva ulica št. 8/I. nadstr.

Služkinja

začetnica, okoli 20 let stara, poštena, snažna in
zdrava, se sprejme takoj v stalno službo v Ljub-
ljani. Ponudbi je priložiti sliko (katero se kmalu
vrne) in kako priporočilo o poštenosti in zanesli-
vosti, ter takoj poslati na: Uprava „Kmetovalca“,
Ljubljana, Turjaški trg 3. 254

Sadne mline

iz najbolj šega blaga ima vedno na zalogi: Rudolf
Knez, ključavničarstvo, Rače 75 pri Zidanem
mestu. 220

Stiskalnice in mline za grozdje

nudi najceneje A. Sušnik, železnina, Ljubljana,
Zaloška cesta. 227

„Norton“ stroji in aparati!

Ljubljana-Siška, Jernejeva cesta 5 (pod cerkvijo),
popravlja vse kmetijske stroje, izdeluje zasnove za
cirkularne žage, vijalna vretena za grozdne in
sadne stiskalnice. „Separatorji za mleko“ „Li-
bella“ (od Skodovih zavodov). 201

Dva vagona bukovih drv,

lepih in suhih se kupi! Ponudbe je poslati na:
Upravo Kmetovalca. 259

Mlatilnice

lastnega izdelka, različni bencinmotorji, posamezni
deli za poljedelske stroje ter popravila istih iz-
vršuje po konkurenčnih cenah: Anton Kremžar,
Št. Vid nad Ljubljano. 233

Kravjega majerja

oženjenega, da sta oba dobro izurjena v molži in
živinoreji, sprejme v službo: Posestvo Brandhof,
pošta Studence pri Mariboru. 221

Velik bukov in smrekov gozd

je za posekati in prodati. Kupci naj se zgledajo
pri: Jernej Hribar, Zgornji Tuhinj št. 22, pošta
Smartno v Tuhinju. 229

Mlade montafonske bike

vzrejeni pod nadzorstvom od najboljših molznic,
ima naprodaj: Oskrbištevno posestvo Radvanje pri
Mariboru. 235

Kupujemo zlato, srebro

platin, vsake vrste srebrni in zlati denar, metalne
očpadke po najvišjih cenah. (Večje množine pre-
vzamemo osebno). Tovarna za ločenje dragih ko-
vin Ljubljana, Spod. Šiška (Jernejeva c. 8). 251

Bik za pleme,

licencovan, lepe rasti, montafonski križanec, 18
mesecev star, po ceni naprodaj pri Antonu Pavlič,
Tomažja vas št. 16, p. Bela cerkev, Dolenjsko. 250

Zahvalna izjava.

Gosp. Lekarnarja Šikiču v Dolnji Lendavi. Vaša
„Zdravilna švedska življenska esenca“ mi je pri
mojlo želodčani bolezni slabi prebavi, pomanjkanju
apetita in glavoboli zelo pomagala ter vam se ovm
potem najsrdneje zahvaljujem in preporučam tisto
Vaše zdravilo vsakemu, ki bojuje na tistih boleznih.
— Mišo Hren, Sunjski Krivaj, Zdravilo „Švedska
življenska esenca“ izdeluje in razpošilja po po-
vzetju Lekarna pri Sv. Trojici, Dolnja Lendava,
Prekmurje. 247

Fižol!!!

za prehrano in krmo nudim dokler zaloga traja od
Din 125 do Din 300 za 100 kg. Na zalogi imam
tudi: koruzno moko za krmo po Din 200, pšenično
moko po Din 250 za 100 kilogramov, Fran Pogač-
nik, Ljubljana, Dunajska cesta 36, trgovina z žitom,
moko, semeni in deželni pridelki. 239

Vrtnarskega vajenca

zdravega in poštenega (hrana in stanovanje v hiši)
sprejme Ivan Šimenc, vrtnar v Ljubljani, Gradisce
št. 12. 238

Odrani plemenski merjaški,

stari 8—10 tednov, gorenjskega črnolesastega tipa
z dolгими visečimi uhlji in dolgega života, dognano
dobra sorta za špeh in meso (šunkarji!) ter odporne
narave, se dobe v radovljiškem okraju od meseca
oktobra dalje. Interesantom, posebno kmeti, podruž-
nicam se priporoča, da naroče merjaške skupno in
čimprej, da se jih še pravočasno rezervira. Po-
lasnilo daje: Tajništvo okrajnih živinorejskih od-
borov v Radovljici. 246

Dobrega in krepkega vajenca

s prosto hrano in stanovanjem, poštenih krščanskih
staršev sprejme: Anton Pogorelec, izdelovalec plu-
gov, sekir in motik. Struge pri Dobrempolju, Do-
lenjsko. 245

Lepega plemenskega bika

pingavske pasme, 20 mesecev starega, licencovan,
proda: Franc Gantar, na Jezici št. 35 pri Ljubljani. 244

Kmetijski fant

zmožen vsega kmetijskega, zlasti mlinarskega dela,
išče službo. Naslov pove uprava „Kmetovalca“
pod števil. 243. 243

Iščem ekonomo

ki je absolviral nižjo kmetijsko šolo, da ima več-
letno prakso v vseh panogah kmetijstva zlasti v
vinogradništvu za posestvo blizu Skoplja v Srbiji,
nastop takoj! Naslov: Milan Malenica, posestnik
Skoplje (Srbija). 242

Sode

vseh velikosti ima vedno v zalogi, ter isto tam se
sprejemajo vsa popravila po najnižjih cenah, Fran
Replč, sodarsko podjetje, Ljubljana (Trnovo). 241

Službo išče

kmečki fant, 23 let star, vajen vsakega kmetijskega
dela. Reflektira na boljše mesto. Naslov pove:
Uprava „Kmetovalca“ pod števil. 240. 240

Stiskalnice za sadje

in brzoparilniki! Kdor želi kupiti res poceni naj
zahteva takoj ponudbo od tvrdega A. Kašman, že-
lezna, Skofljaka Istotam tudi zaloga žlindre in
superfosfata za aldo po najnižji ceni. 237

Proda se košnja

otave in detelje-lucerne pri Franciški Matjan,
Zgor. Šiška 57 pri Ljubljani. 258

Elitna semena:

zdravi krompir, Jubel, Alma, 100 kg 150 dinarjev.
Krasni švedski oves, težka pšenica „Sierban“,
spomladni „Hana“-ječmen, oddala takoj po sprav-
ljanju: Kupnik, Podplat, vzorčna zaloga novočas-
nih kmetijskih strojev „Ventzki“! Senzacija ve-
leselja: okopač, osipalnik, podrivac v jednem,
najlažji precizni izdelek! 255

Kravar

kieri dobro molže se sprejme na letno službo pri
Franc Kupnik, Podplat pri Rogaski Slatini. 256

Bencin motor 8 k. s.

že rablen, dobro ohranjen, na vozu montiran za
pogon mlatilnice, slamoreznice in cirkul. žage
proda radi električne napeljave Kmečka gospo-
darska zadruga v Št. Vidu. Več se poizve pri:
Ivan Pipan, Vižmarje 27, p. Št. Vid nad Ljub-
ljano. 253

Vabilo na izredni občni zbor,

ki se vrši v sredo, dne 4 avgusta 1926 ob 3 uri
popoldne v poslovnih lokalih (Tavčarjeva ulica
št. 1). — Dnevni red: 1. Sprememba pravil.
2. Razno. — Ako bi ta občni zbor ne bi bil sklep-
čen, se v smislu § 35 zadrughnih pravil, sklicuje
drugi občni zbor za sredo, dne 11. avgusta 1926
ob 3. uri popoldne na istem mestu in z istim
dnevni redom. — V Ljubljani, dne 26. julija 1926.
Kmetijski hranilni in posojilni Dom v Ljubljani, r.
z. z. n. z. Dr. Drago Marušič l. r. načelnik, Jože
Černe l. r. član načelnstva. 257

**Kakor je delala že Vaša stara mati.
bilo je pravilno.**

Kuhala je svojo kavo samo s

Pravim Franckovim kavnim pridatkom.

Ta je danes še vedno tako fin kakor izvršen pridatek
k zrnati in žitni kavi ter bo to tudi zmeraj ostal.

